

NASA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Sloga rata, male stvari, a ne sloga sve posvati. Naz. nov.

Što smo mi?

Liepo bi bilo, da svi ljudi na ovom svetu govore jedan jezik! Onda bismo se bili u najbolji strani sveta "čitili" kao kod kuće, kao među rođenom bradom. Al tomu nije tako. Na svetu živi mnogi ljudi, koji govore prerazlične jezike, da jedan dragoga niti ne razumiju.

Pustimo narode po dalekom svetu, pak pogledajmo malo okolo sebe, da vidiemo, kako govore naši susjedi po Europi. I tu nadujemo više različnih jezika i govora. Kad bi mi prispodabljali te govore ili jezike, našli bi možda među njima i koja slične. Nu buduć nemamo za to vremena, neka nas poduče mudri ljudi, koji su u toj stvari mnoga i mnogu uticju izgubili.

Oni su pronašli, da u Europi živi više različnih naroda, od kojih ipak nekoj govore slične i podobne jezike. Takeve narode nazvali su učenjaci i književnici skupim imenom *jezikorno plemene ili stablo*.

Najveći jezikorna plemena u Europi jesu: *Germanci, Romani i Slaveni*; a manja jesu: *Grci, Cigani, Turci, Židovi, Magjari* itd.

1. *Germanskoga plemena* svi su oni narodi, koji govore slično njemačkom jeziku. Svih skupa ima ih u Europi do 87 milijuna duša. To su: *Nemci, Englez, Škandinari, Holandci i Danci*.

2. *Romanskoga plemena* jesu svi oni narodi, koji govore slično talijanskom jeziku. Tib živi u Europi kakova 92 milijuna glava. To su: *Talijani, Furlani, Francuzi, Portugizer, Španjolci i Rumuni*.

3. *Slavenskoga plemena* svi su oni narodi, koji govore, recimo, slično hrvatskom jeziku. Njih ima najviše. Računaju ih 95 milijuna duša. Sime spadaju: *Hrvati i Srbi, Slovenci, Česi, Poljaci, Slovaci, Rusi, Ruteni i Bugari*. Od ovih je najviše ruskoga naroda a najmanje slovačkoga.

Sada stavljamo se za čas, pak možemo, u koju plemenu i narod spada naša većina u Istri, koji ne govorimo talijanski.

U germanasco plemeno ne spadamo, jer negovorimo slično njemačkom; isto tako ne u talijansko, jer ne govorimo slično talijanskom jeziku. *Ciganom, Grkom, Turkom, Magjaram, i Židovom* opet ne spadamo, jer niti ne poznamo njihova jezika. Ostaje nam dakle još jedino slavensko plemene ili stablo, koje se dieli na više grana ili naroda. Možda napokon spadamo u slavenskom plemenu? Tako jo! Nas govor je sličan i českomu i poljskomu i ruskomu i bugarskomu

i slovačkom i hrvatskomu. Buduć su pak ovje jezici: slavenskoga plemena, a naš jezik je njih sličan, zato smo i mi slavensko plemeno. Sada valja da izmudrimo, kojemu narodu spadamo, da si glavu drugu ne razbijamo, jer to deme i bez muke doznaću. Pošto smo sami a kojim narodom u tom plemenu najsličnije govorimo: Češki razumijemo, koju riječ, ni poljski nije nam tudje; Slovenca ili Kranjca razumijemo posve lakše, ali Hrvata najlagje. Mi smo dakle najbliski hrvatskomu narodu, jer govorimo skoro na isti način kako i Hrvati, samo kad god malo drugačije zavijemo. Ta na reči se badava: „Svaka vas ima svoj glas“. Pak smo napokon pomješani sa Talijanom, od kojih smo neke riele prisvojili. Ali to neka nas ne muti. I Rovinjac zavija, sasme drugačije nego Trščan, i Furlan, i Napulitan govoriti talijanski, da ga više putu ni rodjeni Talijan ne razumije, pa ipak i Rovinjac i Trščan i Furlan i Napulitan reče, da je Talijan i to punas pravom. Tako i mi ako baš ne govorimo čisto i bistro nego Hrvati u Hrvatskoj, Bosni i drugdje, ali ipak govorimo njim jako pobedno i posve dobro razumijemo njihov govor, ujihove kujlige i novine, zato moramo priznat, da i mi govorimo hrvatski i zato da smo po jeziku Hrvati. Buduć pak mi Hrvati stanujemo u Istri, to smo istarski Hrvati. Mnogo ih je, koji kažu, da nisu Hrvati, jer da ne stanuju u Hrvatskoj. Ni naši susjedi u Istri, koji talijanski govore, nisu iz Italije, pak ipak ih mi zavremo i sami se zovu Talijani. A zašto su oni Talijani, kad nisu iz Italije? Zato, jer govorite talijanski, jer je njima talijanski jezik materinski. U Istri ima Nemaca, koji nisu možda ni u svi eučili njemačku cestovarne, pak im ipak mi rečemo, da su Niemci. Zašto? — Jer njihov materinski jezik je njemački. Buduć je pal naš materinski jezik, kako smo rekli, hrvatski, zato smo i mi Hrvati ako i ne stanujemo u Hrvatskoj. Neki rekaju, da je naš jezik domaći, buzetski, hrvatski, kastavski itd. To je tako nepromišljeno rečeno, kako da bi rekli, da Talijan iz Poreči ili Pule ne govoriti talijanski nego porečki ili puljski.

Zašto smo sve ovo napisali? Za ništa drugo, nego zato, da svjeti pokazemo, kako je bedasto i glupo, a i zlobno pisanje prodanih ljudi i njihova paklena nauka, kojom tvrdi, da mi nismo Hrvati, nego Slaveni, Slaveni su, kako smo prije vidjeli: *Hrvati, Srbi, Slovenci, Česi, Poljaci, Rusi* itd. A to sve bogome ne možemo da budemo. Nauka prodanih duša, da smo mi

Slaveni a ne Hrvati, tako je bedasta, kako da njeni rođe pšenici, da nije ono pšenica, nego žito; ili slavlju, da nije ono slavlju slavensko plemeno. Istina, mi smo Slaveni, što smo: prije rekli, ali još je i drugih Slavena, pak da se od njih razlučimo, namerio reč, da smo Hrvati — kašto i nistinu i jesmo.

Pak napokon i sami Talijani zovu nas Hrvati ili po njih „croati“, pak zašto da ga ne bimo i mi sami tako imenovati? Čemu sramovati se toli slavenska imena? Tko je protivno osvajačen, nego je ovdje napisano, neka nam izvoli to razjasnit, pak skinut dema mu kapu — ako nas predobije. Nu stalni smo, da bez laži nećemo ništa postignut. Ovo je čiste i jasno i razumljivo, da i najprostiji može razumiti.

Dopisi.

Dubašnica dne 14. kolovoza 1897. (konstituiranje novog obč. zastupstva).

Zadnja na otoku Krku, uylek dosada umjetno podravljana talijanska občina u Dubašnici, danas se je srušila . . .

Dosadašnji načelnik *Justo Bogović*, onaj Jušto, koji je imao srca predstavljati našu občinu pred svakim i svagdje kao talijansku, a naš čisto hrvatski narod, u kojem nema ništa jednoga Talljana, kao talijanski živalj; onaj Jušto, koji je proti očitomu slovu zakona zatezao izdovršenog trogodišća s občinskim izbori, dokle je njega voljno bilo, jer smo mi sada, u Istri, kako ste vi dobro u „N. Slogi“ zadnjoj pisali u vremenu „zakonitih zloporaba“; onaj Jušto, koji je sa svojim prijatelji tražio lijeva i savijata u najljudi naših neprijatelja, tako da s neosnovanim utoci unite zakonito i mirno dne 17. 18. 19. novembra prošle godine provedene izbore, u kojih, kako smo vam u svoje vreme javili, ustali su pošteni ljudi i hametni potulki naše izrade i krovopije, koji nijem se za ledja kriju; onaj Jušto, koji nije uzprkos potvrdi izbora sa strane vila, c. kr. namjestničtu hotio nikako pozvati nove zastupnike, da ustroje občinu, da imenuju načelnika doklegod ga nije trput na to opomenula politička oblast; onaj Jušto, koji se u svem držao točno recepta istarskih Talijana „osare tutto“ kad se radi na zator našeg jezika i naših pravica; onaj Jušto, čiji se privatni život niti najmanje nije slagao sa čušću, koju je obnašao, a to budi pokrito velom kršćanske ljubavi — taj je gospodin danas

napokon izčeznuo sa vladanja stalno proti svojoj volji . . . a načelniku stolice, pokles je teplio ne tri, kako je morao, nego skoro pet godina, za nikakov našu korist, danas ju je morao, ah dušo moja, hoćeš, nećeš ostaviti!

Uslijed naime, njegovoga prisiljenoga poziva dne 20. pr. mjeseca Br. 368, sašto se danas novo zastupstvo po devetoj uru u občinski uređ. Po zakonu na poziv c. kr. izloženog povjerenika zauzeo predsjedničko mjesto najstariji član, a taj je naš kremen značaj *Ivan Starča*, koji si uzeo za pomoćnikle *Petra Milčetića-Marijanu i Matu Kraljida-Brahića*. Tada svi prisutni zastupnici, njih na broju 22, jer dvojica oboljela, imenovali su jednoglasno načelnicom naše občine *Ivana Milčetića-Simoca*. To vam je kmet-posjednik, poštenjak od peste do glave, čovjek starača dobrog kova, koji u našem puku uživa najbolje imenje, osobito od onoga doba, kad je veoma dobro vladao ovim občinskim dijelom dokle je još Dubašnica s Krkom bila združena. Uz njega imenovani su občinskim savjetnicima isto tako jednoglasno, naime gorerečeni *Milčetić i Kraljid*, a za podobne *Bučić i Rušić*.

Sve je teklo mirno i u najboljem redu, a zapisnik jevodio privi put hvala Bogu u hrvatskom jeziku, naš vrli i čestiti utiči gosp. *Petar Matanić*. Iza dovršenoga izbora zamoli rieč zastupnik veleč. gosp. *Mužina*, koji u kratko napomene svim zastupnikom, kako njih sada češka težka zadaća . . . poglavito ta, da umire, ujedinje naši Dubašnici, da pridignu blagostajće občini u svih granah a da o jeziku i ne govoriti, jer drugim mi se služiti nesmjerimo izvan potrebe, nego onim, što ga svim doma govorimo, a to je naš mili *hrvatski materinski jezik*. Njega veseli, reče, to, što su u zastupstvo izabrani čestiti i pošteni ljudi, koji će uviek pred očima imati, da je njih pak amo poslao ne da gospodare po svojoj volji, već po volji naroda, da puš zastupaju, brane i štite . . . na to pozvao je na trokratni život Njegovomu Veličanstvu Franu Josipu cesaru i kralju našemu, njegovom odjevi predstavniku, novomu načelniku, svemu zastupstvu i svemu našemu loru. narodu.

Zastupnici se mirno razidju svojim kućama, a vas nared po občini veselo je, što se napokon postignulo, da su zbaceni nedostaci, a što su čestiti ljudi primili u ruke krmilo naše liepe aljako zapušteno občine. (Čestitamo srdačno na dosadašnjem uspijehu. Op. Ur.)

Sutra večer naša mladež, imenito du-

Mate: Po boštriča, gospodine, imate pravo. Viste ovo naše selo, jur je malo, a i ni baš lepo, ali ja volim vašim bivat, nego va carskem Beče. I ve: Jedna narodna poslovica kaže: „Domovina kakva bila, rođenjem je sinku mila“, a to je i prava istina. Čuje malo, Mate!

Tamo daleko na sjeveru stanuju ljudi po imenu „Eskimos“. Ti ljudi imaju male kudje, i žive u vječnom ledu. Tu Vam love ribu, i odoga se jedino hrane, jer drago nemaju. I ovi ljudi, premda im je domovina od leda i sniega, ipak ju ljube iskreno, i ne bi promjenili ni za što.

Isto tako i tamo u Africi i drugih zemljama stanuju crnci i drugi narodi. Pak premda im je rodni kraj ili domovina pusta i neplodna ipak ju ljube. Mnogim je od tih domovina samo puštinja, ili goli kamen, ali uza sve to im je ona najmilja na svetu.

Ovi dake i divlji ljudi ljube domovinu svoju, ako je i ružna, a kako pak da mi prosvjetljeni ljudi ne uzljubimo naše prekrasne domovine svim žarom srđa svoga?

Mate: Pravde desti, ja se za sen sega s tem slaćem.

I ve: Prošao sam dosta sveta, kako,

sami znate, vidio sam i dosta toga, ali znate, da naša domovina ne zastaje u ničem za drugimi zemljama. Ima i drugih ljeptih zemalja, ali ih i naša domovina u kojekom dostiže, pače i prestiže. Tu eto vidite sjajno sunce na plavotom i divnom nebnu, a potom se nebu redaju prekrasni srebreni oblaci. Pogledamo li na zemlju, to nam uhaje doline i plodna polja zamjenjuju krsne i visoke gore. Tu nam je vo popredjivih vistrih potocića, brzih rieka, malihi jezera, a pred nama se evo širi silno i velebitno more.

Mate: Imata podpuno pravo. Na, tu vidimo lepu i gustu šumu, a tamo dalje videt dema sopeta nebrojene vinegrade i poljane. Sve se to tako lepo izmjene, da čovjek mora, ali i neće, zaljubit svoju domovinu.

I ve: Po našoj domovini diže se od mora do mora visoke gore, velike se ravnice prostiru u nedogled po toj domovini, rieke-srebrenici protiču i natapljaju naš zavijac. Eto ti na nebu žarkog sunca, modrog i zraka, a na zemlji vina, kruha i svega, što ti srđe želi.

Mate: U istinu, sve je krasno, sve je prenilo onom sinu, koji ljubi svoju majku-domovinu.

I ve: Prošao sam dosta sveta, kako,

PODLISTAK.

Istarski razgovori.

Preporučeni na razmišljanje svim Istranom, a ponajprije producante i njihovim dragom.

(Ive je izučio mnoge škole i mnogo sveta video, a Mate je priprest, ali za to bistar.)

I.

Što je to domovina.

I ve: Dobro jutro, Mate!

Mate: Bog njim daj dobro svako jutro, gospodine!

I ve: A ča ste, Mate, tako podranili, ako se smije znati?

Mate: A nu, ča dete? Kod nas govorite, da „ki rano rani, dve srede grabi“, a osim toga znate dobro, da sam otac obitelji; pak da mi valja za djecu skrbet. Idem tu malo dalje u polje, da ga obdelam.

I ve: Tako valja! Svaki neka se brine za svoje! — Čovjek pak ako i nema posla, mora s veseljdom podraniti, kad divak ovi lipi dan, kad vidi, da mu tako divno obasjava snoce domovinu.

Mate: Ne zamjerite, gospodine, ali kad smo već razpali razgovor i buduće je

časljanski dijaci priredjuju veselicu u selu Bogocić. Cist prihod namenjuju našoj hrvatskoj Crkvi i Živjeli!

Lošinj. Mih. Nas Baranđeli, uvek stogod piše u „Mađarski“ ako divlja, bedastoci, ali ipak ljepe komadove počinje da je u našem jeziku dobro, da si u našem životu u zlatnoj dobi, osobito pod našim Štibernom, bježim iši u svom dobrovrijevu mjestu. Ali žalibice piše temu tako, reci mi, moramo plakat za onim starim vrachem, kada se je doma dobro živilo, a nismo se potajjali po moru, i po Americi i Africi kosti puščali, kako moramo dandauša. Za nas vidi ona našeg naroda: „Oj Todore, Theodore, svaki dan to gore“. Na škvernim nima već deli, bliskava nam je „tri učilišta“, a adicionalni i usta onih, koji bi jedi na labko naši muku, su sve veća, tako neznamo kuda čemo ni kamo, i ni drugog nego bitati puti Amerik, da se prebrati sebe, ženu i dići.

Za vrijeme izbora u decembru svoga su obdevili naši sijori, da čemo dobiti drogog podestu, da će se pampotje trostiti na komunu, a Karatinova zena govorila odin, klije je ugovorala, da za njih glasaju, da će biti silnoga dela na škverini i da će Peranović početelj koter i još drugo puno toga. A od svoga toga nije ništa, jer škveri miruju i po njih raste, samo u Marketa se učini kakav barki vjapor, ili kakav trubakulić. A u tom silnom koturu Pavačićova su delali otac i dva sina. To je to silno delo naše Karatinove!

Pa našim slijepom ni niti potrebno poći na škver, jer oni su se imbarkali na veliki brod, komu veta paže u kruhu, a to je naš komon, koji ima za grib ili štemnu jedan veliki brod. I na toga su se imbarkali i zdrobojili su Teodosije, Tukvić, Karatina, Trčkica, Marijica, Sipanor, Grubuša, Sabin Cikola, Puhalina, a Slivica su uzele za timunjelu, ali su mogli imbarkat još i lanternu bez gasa, barem bi njih kašadog posvitili kada moraju poč spražniti kasnu. I tako oni uživaju i brane se kojim ovim, koji s onim — a ti siromahu, koji njim sve slipo vjeruje, placaj i daj njim ono, što ti kravu zaslužis po Americi. Doba bi bilo, da već progledaš i da nejeruješ svakoj gospoškoj laži i slipom obećaju.

A kako su naši sijori zauzeti za dobro našega grada, učinili je ribarsko društvo (Società di pesca Lusignana), i u proglašu govore, da će to društvo biti od velike koristi (d'inscritibile vantaggio) za naše mjesto. Da Bog dà, ali mi to nejerujemo, jer vidimo kako se u Lošinju gospodari i upravlja. Mamili su ljudi a i Hrvatima su zato hodili, ali se njih nijedan dal, jer znaju kako se je učinilo sa društivom od Berkarije, od kojeg nisu još u danas, kako mi se čini, dani računi. Godopoda to radi za svoju korist, i a da potira Dalmatinice Hrvate, da ne ribave okolo našeg mjesto; a s druge strane će imbarkati na bragoce njihove podrepnice, koji su za njih glasovali, jer da na brodu t. j. na komonu za njih već ni mjesto. Ovih dan su piturali peškariju, valida ju pripravljaju za ovu zimu, kada se bude prodavalio ribu, koju late naši domaći Cozoti. Pitural ju je Tonculi, i ovaj se ruga dragim, da barem on dobiva i da ima koristi za ono, što je pogrdil jezik matere svoje i glasoval sa sijori. Čujem, da se sudi, da i njega imbarkaju na bragoce, ali kako ni još nikad bliži po moru, svitovati su ga sijori, da se imbarka za malogu na kojigod brod, a onda, da će i njemu dati gospodarit bragoce.

Pa kako će brzo počet ribarenje postala je uprava od društva nikoga Lionora kupit bragoce u Cozu. Na to nuši kalafati mrlju i govore, da su je mogli ovdj učiniti, da bi bili stogod dobili, i s tim bi se bili naplatili za ono, što će ovu zimu drage menulice i gircice kupovat. Mi želimo svaku sruču tomu društvu naših domaćina Cozota, ali bi nam bilo drago, da kad propade to društvo, a to će biti brzo, da bi se imbarkali te na bragoce, kada se budu vratali u Cozu, i naši popardili za onu blaženu zemlju, za kojom toliko uzdiši i plači, i koja njim je toliko na srcu, a to pokazuju sa margariticami i zvezdama taljanskimi. Našim sijorom ni dosta koliko već do sad plaćamo, nego su nam još veće adicionalni htili dat, da more koji god za labku živit i sa siromahom se ruge. Neki hoće, da se u nas gradi veliki hotel, pa je došao simo i jedan inžinjer sa planom toga hotela, koji bi došao po njevom računu stojat 400.000 for. I po Lošinju su raztrubili, da će dat Tedeški 200.000, a drugo naši sijori, pa su računali i na komon, da će i on dat 30.000 for. Ovakvo smo zaduženi, još se htilo dati na pleća tužnom siromalu novi dug. Valjda

ih je Duh sveti nadahnul, kada ih je na to pristali na sedištu, ali se čuje, da će imati drugu sedištu. Neki nastoji, da se to primi, jer bi reč, da nema tak i čim bi došao isti župnik, koji je bio htio ovdj na župničkih mire, tako da će to i ustinstvo počitati, mada ih sijori bili užgledi, da neznaju kamo i u zemlji, neka pusti. Ne sam objeđen, da krije kruha krvavo steceno, da se to pojuda komu se sedi za sluge, i kada je kruh trudom svog ruka.

Na 11. o. mj. bilo je sto godina, da je udruženjek „Lorvij Halić“, koji je prvi dobroćinac našeg dobrovrijevog društva (beneficence), s kojim, upravljaju i nekoji ljudi, kojim smrdi crkvi i zapovidi božje. To je baš po framsamski, i ti ljudi, koji neznaju za kršćansku vru i ljubav, postavili su za „osce siromab“! Pa se i vidi u njihova pravu ljubav, do siromaha, iako je, pita, koji od Hrvata, tomu se ne daje, a ako je izdat materin jezik, počiće joj hoće, nješ se, da je, ako ih i niti potrebno.

Da se pak odnese tomu Haliću proslaviti su, htijeli na svečanu način, stogodinu dana njezine smrti, ali su izasli župnik jer oni bi ga htili proslaviti kako distog Talijana, a neznaju, da kad je živio taj Halić u Lošinju se nije, drugačije govorilo nego hrvatski. Svjedoči to i ona pravda Lošinjana se zadnjim biskupom oskrškim kada im je on branil, da se već u crkvi nisu misi po glagolski, nego samo po latinski, ali naši starici su ga tužili papu i Rim i gubernatoru u Zadar, da njih tiraži u crkvi njihov mali hrvatski jezik. Zato moramo biti njim zahvalni, da se je još do dan danas uzdržal jezik naših starjika u našoj crkvi. Bi mogao Matijico i compagnia bella od „Unione“ u ruke stariju od Lošinjana, pa, bi videli, što su bili Lošinjanj pred sto godišćem, i kako su oni čuvali svoj mili hrvatski jezik, pa nebi onako ludo mrzili ono, što je bilo njihovo imenom najmilije!

Dakle naši popardili slave Hrvata! Pa čuje kako su ga dostejno proslavili; tri dana dali su u trije kapelice po dvije sv. mise, koje su misili popi, njihove podpremice, a nisu htili dat u plovarske crkvi pjevano misa, jer da tamu su croatza i Vojani, koji su njima crkvu prodali, ja bih rekao kupili od nikoga, koji je pustio praznou katu. I neki od naših sijori su hodili na te misi. Pa sam i ja vidil na putu prema presidentu od „Unione“ Matijico obučenu u crvenom pod kanom. S početka mi ni moglo prit na pamet kamo to gra tako lipo obučen, ja sam bil pomisli na prvi mal, da se valjda misli oženit, pa da gre mladu prosit, a posle sam se spomenul, da gre i on podčastit tega Halića i pomoći se za njegovu dusu. Govori se sada po Lošinju, da se ona i Mutjito, da će tako i njemu na stogodinu iz njegove smrti oženit, jer on nam je jako bogobojeci i hrv. propovidi su mu mili kako črenuu tamjan i a puno daje siromahom, tako da njim da i kožu sa sebe kadi prdu k njemu, pa da će i on putist beneficenci oko 30.000 for, koji mu plisnive va slamnici.

A da se i puk spominje tega Halića davali su po 15 soldi onim, koji su bili u sv. Martina na sv. misi. Puk se tova već, ali već će to se ponati plati po vrimenu. Spravljaju se i tombolu učiniti za beneficencu, no tomu cu vam drugi put a i o drugomu koje čem, jer u našem Lošinju nješ je stogod novi i vredna, da i drugi ljudi znaju, kako mi ovde svi sretci živemo i čekamo kad čemo bit spaseni od mle braće preko mora!

Iz Voloskoga pišu nam 12. t. mj. Svake nedelje i blagdana ide iz Rieke jedan parobrod „Ug. hrvatskog društva“ popodne u 3 sata izletom put istarske obale, te na polazku tite Volosko-Opatiju Iku i Lovran. Pod večer oko 7 sata vraca se taj parobrod na Rieku, te na povratku tite Iku i Opatiju dočinj Volosko mimođide. Ne pojmišto žlasto naše Volosko biva tako zapostavljeno od „Ungaro-croat“. Mnogi bi se izletnicu iz Rieke zaustavili na Voloskom kad bi se mogli nadati, da će moći iz Voloskoga u večer parobodom na Rieku. Nu pošta se parobrod na svom povratku na Rieku ne svrati u našu luku, niti jedan izletnik se nezaostavi kod nas nego svi idu u Opatiju ili u Iku ili u Lovran. Radi toga trpe naši kršmarci, trgovci i ostali obrtnici newalo štete. Osim toga svi se na Voloskom tuže, što taj parobrod u večer mimođide Volosku luku. Mnogi bi naime radi priključio se izletu da Iku ili Lovranu kad bi mogao vratiti se parobrodom knji, i u pošto se mora u Opatiji izkrcati, pa onda klipsati pješice kuci, ostaje radje kod kuće, te tako i društvo tripti znatnu štetu. Radi toga obratili se više tijih na „Ugarsko hrvatsko

črast“ molbom, da odredi te bi parobrod koji ide u nedjelju, blagdanu izletom put Volosko-Opatiju i Lovranu, na svom povratku taknju i u Iku i Lovranu, da se to države uvezutim opoziv danu molbu.

Matični izletnik maci, mali i mali kamo je u obredu. Kamo je u obredu, ga pleć. Kad bi mu bat krov, toga vredna. — Ono je u obredu, mali i mali kobil, te je kobil parovnik, ali da te stvari prenese, pa dok je taj parovnik držao kobilu za užeš s jedine strane a zastupnik ovrhovoditelja s druge strane, skoči prodanac na kripicu, potjera konja pa ode. — To je mimogred rečeno — zločin, u njemu je sve prosto. On ima, kako ovdje kažu-dobroga „Janula“. Danas nakon petnaest dana počastio je naš je opet sa Štivojim posjetom. Način na koji je, pita, prva njegova vizita bila je učinjena njegovom dobrovrijevom prijateljem, Jur. Ma jožine preči tazan.

Jur. Ha, platil je multicu 10 kurini, ma je za to našal na mačju prijatelja. Fr. Ki neće za njega multu platit.

Fr. On moštenički Krivonošić de, da ni za nje paži. Jur. Njegova je zec bi ga trebe dobro ostrigati.

Fr. Da seš našim zajekom nevjore po svetu. Jur. Neči mi, da je trudio ako nezna, da je na svetu, sto milijuni čas, ke ratuju među nas kako i mi njih.

Različite vesti:

Rasjedan. Njeg. Veličanstva cesara i kralja Franje Josipa I. Jucer dne 18. t. m. proslavili su sv. narodi austro-ugarske monarhije po davanom običaju rođendan premilostivoga našeg vladara, cesara i kralja Franje Josipa I. Ta proslava bijaće dugačka i svečanija, i veličanju nego li dosadašnja, jerbo se godinama blage i sreće vlaže. Njeg. Veličanstva, rastje i ljubav i odanost do Njegove vitezke osobice.

Ovdje u Trstu prizredila su u predvečer previšnjem rođendanu patriotska društva sjajnu balkiju po glavnim ulicama. Silno množtvo naroda, predvodjeno tržnjima glasbama i se više državnih zastava, želilo se poput nabrekle ruke trčanskih ulicama kličući gromovito „Živio“, „Evviva“ i „Hoch!“. Njeg. Veličanstva.

U sredu bijaće u sv. ljetnici svečana sv. misa, koja je služio presv. g. biskup Šterk uz mnogobrojnu asistenciju, i kojoj su prisustvovali poglavari civilnih i vojnjačkih oblasti, konzuli tajnih država i mnogo poznatoga občinstva. Milijonom iskrenih i vjernih podanika Njeg. Veličanstva pridružjuju se i mi klicući održavljeno: „Bože živi, čvaj Bože našeg premilostivog cesara i kralja Franja Josipa I!“

Visoki gosti u Trstu. U utorak dne 17. t. m. stigao je brzovlakom iz Beča amo Njeg. Visost nadvojvoda. Oto se prejusnom suprugom Marijom Josipom. Visost putnički ukrcali se odmah na cesarsku ladju „Pilgrim“, koja ih je sa pratnjom dovela u Pulu, gdje se je na rođendan Njeg. Veličanstva u more ponirla nova vojna ladja „Zenta“, kod kojeg svečanog čina zastupao je gosp. nadvojvoda Njeg. Veličanstvo a prejasma nadvojvodkinja bila je kod krištanja nove ladje istoj kumicom.

Občinskim ličnjakom u Pazinu bijaće imenovan Dr. Rutar, koga hvale kraljica mlađa ličnica rječke novine i njegovi drugovi na Rieti. Gosp. Dr. Rutar je naše gori list.

Iz Šermu, občine Pazin, pišu nam 7. t. m. Dne 1. augusta slavila se u Börtsku riedku svečanost — mlade sv. misa, koju je daroval Števnišemu velež. g. Šimon Ćervar — pranečak velikog biskupa Dobrila. Ovdješnj narod ježko je već čekao na svetu svečanost. A dokaz tomu bijaće izvaređeno veliko množtvo naroda, što je doirilo s bliza i daleka, da se veseli sa svečarom. Imalo pak se je i čemu radovali. Na 10 sati prije podne spomenuto dana digla se kota svečenica i bogoslov, 15 pa broju, da ide u kuću dignuti mlađom, ka i svoju njegova. Kao duhovni otac bio je g. Dr. Dinko Trnajstić, načelnik pazinskog, a duhovna majka tetka mladomisnika Anica Jurković.

Zupna crkva bera ska bijaće napunjena i odasvud obkoljena izvana pobožnim narodom, koji je pomolivo i suzimno očima slušao divnu propovijed, što ju držao pred gosp. dekan bazeški Anton Kalac. Propovijed ova — u kojoj je g. govornik izjavio učvarenost svečeničkog stališta i dužnosti njegove, napram. Bogu — i naoru — neće se tako, brzo zaboraviti. Po ovršenoj službi božjoj pozvao je g. mladomisnik u kuću, nareden zastavom hrvatskim — mnogobrojne gostove na objed. Kod objeda, vazdravio je g. Dr. Trnajstić mladomisniku, kao čvarcu sv. vjere, morale, i branitelju potisnenog naroda. Domaći župnik napisao je našim rođodubom svjetskog stališta, koji znaju lepo zdržati.

Franina i Jurina

Fr. Mačji ik nebi već za živu glavu hravatki zatancali.

Jur. Lega?

Fr. Močrnu.

Jur. Ča j' starija al domaćina?

Fr. Tr znaš, da su zviseš.

* * *

Fr. Kada čemo se to već jedanput razdeliti?

Jur. Čekaj, neka Viko cesti podela, Pepić repi odseče, Biser Svetomeđičani talijanski navadi a Sločari žaku poreže.

* * *

Fr. Ako mislimo, već bi doba, da te maceže pod Hrvatski prođamo.

Jur. Al ja ja, ja bin sve skupa dal za jenege turopoljčida.

Fr. Jezero prazi, ki nebi one nemoti i one trubili ciganom za niš dali, samo da jih ni bližu.

* * *

Fr. Ča biš ti ovako rekao, koliko valja jedan Krsidov mačak?

Jur. Ham, jednu pičenitu, dve najviše.

Fr. Aj da pobognji i jednu stotaku.

Jur. Ta matafun mi ne gre u vaho.

Fr. Ča nisi čul, kada je neki svoju ženu mirili, da neka se ne boji za žrtvenje, skoči, da aks jih ona za Taliju obrne deset, da mu tisućačna ne fali.

Jur. Ako je temu tako, onda verujem, kako se čuje, da ima mačak gotove četresdeset i osam tisuća.

Fr. Buzaron! To je sejeno, kako da mu jih je neki z lopatum nehitat.

Jur. Variamente za pravo reć, vidi se, da su mu mački uneštakno breje.

* * *

Fr. Ču Jurinju ovu lipu. U Sovinjakn, o Benecali i Pračani bi teli bit Talijski: Vivode, Černeke, Jermani, Sirotići, Zidarici, Litovelici itd.

Jur. Varamente njen i imena kazu, da su prišli s Kalabrije.

Fr. Tamo, da se ni u cikvili ni do sada kantevalo u predikalo ko ne na veli petak ali svaku petnajstu nedjelju.

Jur. Ča bi reć?

